

قتل‌های ناموسی و انتقام‌گیری، در صدر دلایل پرونده‌های جنایی پاییز است

آدم‌کشی در خزان شهر

لیلا کوچک‌زاده

۲۲ قتل در بهار و شازنده قتل در تابستان ثبت شده اما تابستان . آماری است که با بررسی جنایت‌های‌گزارش‌شده‌در رسانه‌های مشهدی در دو فصل گذشته، منتشر کرده‌ایم. اما این عدد در فصل پاییز به عدد بیست رسیده است. قتل‌های خزان مشهد کاملاً متفاوت از دو فصل گذشته است؛ هم دلیل قتل‌ها، هم آلت قتاله و حتی محل وقوع جنایت تغییر کرده است. در بازخوانی قتل‌های تابستان گذشته، با قاتلان حرفه‌ای که برای جنایت برنامه‌ریزی کرده باشند، روبه‌رو نیستیم. اما در پاییز به دلیل تغییر انگیزه قاتلان، این موضوع تفاوت‌هایی پیدا کرده است. چنان‌که منشأ این جنایت‌ها معمولاً از یک اختلاف سرچشمه‌گرفته‌که نتیجه‌اش به انتقام‌گیری منجر شده است. شاید دردناک‌ترینش هم در محله گلشهر مشهد باشد. وقتی پسر بیست‌ودو ساله، نامزدش را با بیست ضربه چاقو از

گزارش بیش رو مانند گزارش تجمیعی قتل در فصل بهار و تابستان، این بار به بررسی قتل‌هایی که در سه ماه پاییز ۱۴۰۲ در مشهد رخ داده و گزارش‌های آن در دو رسانه شهرآرا و خراسان منتشر شده، پرداختیم. البته این آمار به منزله تمام پرونده‌های جنایی تشکیل‌شده‌نود روز این فصل در دادسرای مشهد نیست.

- خشن‌ترین قتل پاییز

با شروع فصل پاییز، شاهد افزایش چشمگیری در وقوع جنایت در مشهد بودیم. در شهریورماه فقط سه قتل در رسانه‌ها ثبت شده بود اما در مهرماه تعداد قتل‌ها به ۱۰ مورد رسید. طوری که‌گوی سبقت را از دیگر ماه‌های بهار و تابستان و حتی پاییز ربود. چهار زن و شش مرد در این ماه‌کشته شدند. احتمالاً قتل فجیع ششم مهر در خیابان عصری را باید خشن‌ترین جنایت این فصل مشهد دانست که یک زن جوان، قربانی‌اش بود. مردی که چمدان بزرگ و مشکی‌رنگی همراه خود داشت، در ورودی ستاد فرماندهی نیروی انتظامی‌کشور در میدان عطار تهران ایستاد و خود را به عنوان مردی همسرکش معرفی کرد. او به دژیانان ستاد فراچاگفت که زنش را کشته و در چمدانش است. مأموران در شوک و تعجب، بعداً بازکردن چمدان، با چیزی فجیع‌تر از آنچه مرد جوان گفته بود روبه‌رو شدند. تکه‌های جسد زن داخل نایلون‌های مشکی قرارگرفته بود.

- قتل‌هایی که مشهد را تکان داد

طبق گزارش دو رسانه مشهدی، تعداد قتل‌های تابستان مشهد، هفت مورد کمتر از فصل بهار بوده است.

۲۳ قتل در بهار و شازنده قتل در تابستان ثبت شده اما این تعداد در پاییز به بیست‌مورد رسیده است. نکته درخور توجه اینجاست، بررسی خبرهای رسانه نشان می‌دادکه زنی در تابستان مشهد به قتل‌نرسیده است. اما خبر قتل دل‌خراش فیلم‌بردار جوان در آبان‌ماه‌نه‌تنها این آمار را تغییر داد که تلخی ماجرا، شهر را هم تکانی اساسی داد. ۳۰ تیر بود که حدیث بیست‌وشش‌ساله توسط پسرخاله همسرش با شلیک مستقیم گلوله به سر به قتل رسید. اختلاف بر سر سند مالکیت یک باغ‌ویلا، دلیل این جنایت بیان شد. پیکر این زن جوان چند ماه در باغی متروکه پنهان ماند تا اینکه سرانجام ۳۰ مهر راز این جنایت برملا و پیکر حدیث از زیر خاک بیرون کشیده شد. عکس حدیث در مراسم غم‌انگیز تشییع او بارها در شبکه‌های اجتماعی دست‌به‌دست شد و مردم برای جوانی ازدست‌رفته‌اش حسرت خوردند. دختر جوان دیگری که در بازار گلشهر با مرگی دردناک از این جهان رخت بر بست نیز فقط هفده سال داشت. دختر تبعه افغانستانی که در روز آخر زندگی‌اش کایشن آجری‌رنگ پوشیده بود و مقابل چشمان وحشت‌زده رهگذران درگوشه‌ای از بازار گلشهر، هدف بیست ضربه چاقو قرار گرفت. قاتل، نامزد بیست‌ودو ساله‌اش بود که پس از اختلافات خانوادگی و بی‌توجهی‌های همسرش تصمیم به این جنایت گرفت. او در بازسازی صحنه قتل وقتی چاقوی چوبی را در دست گرفت تا نشان دهد چگونه نامزدش را از پای درآورده، بیان کرد که «دوستش داشتم، نمی‌خواستم بعد از من با کسی ازدواج کند».

- قتلی در ادامه سگ دعوا

قتل بر اثر نزاع و درگیری، سرآمد دلیل قتل‌های شش‌ماه‌گذشته در مشهد بوده است. درگیری‌هایی که اختلاف‌های حل‌نشده بین دو همسایه، دو هم‌محله‌ای یا زن و شوهر، آن‌ها را به جان هم انداخته و بالاخره یک روز رنگ خون گرفته است. اما دلیل قتل‌های پاییز تفاوت‌هایی با بهار و تابستان دارد. قتل برای انتقام‌گیری و اختلاف و قتل‌های ناموسی هر کدام با پنج مورد از نزاع و درگیری و مسائل خانوادگی پیشی گرفته است. همچنین باید به این موضوع اشاره کرد با اینکه همچنان قتل با چاقو از دیگر ابزار جنایت جلوتر است اما در نود روز پاییز، سه قتل در مشهد با شلیک گلوله اتفاق افتاده است. در حادثه ۳۰ مهر در توس ۱۱۷، جوان بیست‌وپنج‌ساله با شلیک گلوله به هم‌محله‌ای‌اش او را از پا در می‌آورد. او ادعا می‌کند هدفش، شلیک به سگ دوستش بوده که در مسابقات سگ دعوا همیشه برنده می‌شده است. اما در اعتراضاتش به ریشه‌های‌کدورت و کینه از جان‌باخته اشاره می‌کند. حادثه دیگر که به دلیل اختلافات خانوادگی از اسلحه استفاده می‌شود، در روزهای پایانی آبان ماه و در خیابان هدایت اتفاق می‌افتد.

داماد خانواده به روی همسر و برادران همسرش آتش می‌گشاید. در این ماجرا یکی از دو برادر، جانش را از دست می‌دهد و باقی مجروح می‌شوند.

- خیابان، محل اصلی قتل‌های پاییز

محل اصلی نزاع و درگیری‌ها در مشهد خیابان بوده است. چنان‌که در بهار شش، تابستان ۹ و در پاییز هشت قتل در خیابان رخ داده است. از این نمونه جنایت‌ها در پاییز باید به حادثه ۲۶ آبان اشاره کرد. اتفاقی که بیشتر شبیه صحنه خشونت‌بار یک فیلم هالیوودی است که بولوار خیام مشهد را به خون می‌کشد. وقتی در ساعات پایانی شب، دعوی شبانه میان سرشنیان دو خودرو پژو ۲۰۶ و ام‌وی‌ام، بالا می‌گیرد، راننده ام‌وی‌ام از سواری خود پیاده می‌شود تا درگیری لفظی را آغاز کند، اما راننده پژو امانش نمی‌دهد و با سرعت به سمتش می‌راند و او را به هوا پرتاب می‌کند. طوری که راننده ام‌وی‌ام، جانش را به دلیل شدت تصادف از دست می‌دهد. حادثه دیگر با منشأ نزاع و درگیری را باید در تقاطع گاز با رسالت و باز هم در آبان دید. آبانی که هفت قتل در آن به وقوع پیوسته است. درباره این حادثه در رسانه‌ها نوشته شده است که هنوز برچسب قیمت خرید چاقو از روی تیغه‌اش باز نشده که مرد بیست‌وهفت‌ساله به جان مرد سی‌وپنج‌ساله می‌افتد و با ضربات چاقو جانش را می‌گیرد. قاتل در این حادثه حرف از اختلافات قبلی می‌زند.

- قتل با چاقو و خفگی در قتل‌های ناموسی

بررسی قتل‌های پاییز نشان می‌دهد که در ۲۷۰ روز گذشته، چاقو، نخستین عامل جنایت در مشهد بوده است. در بهار دوازده، تابستان ۹ و حالا در پاییز هشت قتل با چاقو در رسانه‌ها ثبت شده است. طوری که می‌توان گفت، در مجموع نیمی از قتل‌ها در مشهد یعنی ۲۹ مورد از ۵۷ قتل در سه فصل با ضربات چاقو اتفاق افتاده است. شاید عجیب‌ترین این قتل‌ها را باید در ۲۴ آبان و در دفتر یک وکیل در بولوار شاهد دانست. آن هم زمانی که دو موکل برای حل مسائل خود به دفتر وکیل مراجعه کرده‌اند. مرد چهل‌وشش‌ساله از حرف‌های شریکش مبنی بر اینکه یک میلیارد و ۷۰۰ میلیون تومان از او طلب دارد، برآشفته می‌شود و او را در همان دفتر با ضربات چاقو می‌کشد. اما در پنج قتل ناموسی مشهد هم که پای زنی در میان است، استفاده از ضربات چاقو دیده می‌شود. دو مورد با چاقو و سه مورد خفگی است. نتیجه بیست‌وچهارساله، تبعه افغانستان در منزل متروکه یک طبّاخ در بولوار چمن توسط مردی که ادعا می‌کرده دوستش دارد، با روسری خودش خفه می‌شود. در حالی‌که نوشت‌افزاری که برای کودکانش گرفته بود دور پیکرش ریخته بود. حنیفه بیست‌وهشت‌ساله نیز قربانی دیگر قتل‌های ناموسی است که او هم تبعه افغانستان است و همسرش در زندان به سر می‌برد. اما برادر همسرش او را با روسری در مقابل چشمان سه‌کودکش خفه می‌کند.

هر فردی می‌تواند مرتکب قتل شود

درست است که با رسیدن به فصل زمستان از تعداد قتل‌ها در مشهد کم شده و در آذرماه فقط شاهد قتل دو مرد و یک زن بودیم. اما کشته‌شدن فجیع شش زن در این فصل را نباید نادیده گرفت. ضمن اینکه این عدد تفاوت زیادی با دو فصل بهار و تابستان مشهد دارد و لزوم بررسی دلایل این قتل‌ها از منظر حقوقی، روان‌کاوی و قضایی اهمیت جدی می‌یابد که در گزارش‌های آینده به آن خواهیم پرداخت. اما پیش از این در واکاوی دلیل قتل‌های بهار و تابستان مشهد بیان شد، هر فردی در زندگی خود جدا از اینکه در چه رتبه و مرتبه‌ای قرار دارد، می‌تواند مرتکب قتل شود. یعنی قتل در یک لحظه اتفاق می‌افتد. فرد در یک لحظه، دچار استرس و نگرانی بسیار می‌شود و از آنجا که نمی‌تواند این میزان فشار عصبی را کنترل کند، دست به این اقدام می‌زند. همچنین باید به این توجه داشت که تفاوت در قدرت به‌کینه منجر می‌شود و ممکن است کار را به قتل برساند. اگر آنکه در رده شغلی پایین‌تر قرار دارد، کم‌زورتر است و کم‌پول‌تر، دچار کینه شود. از آنجایی که زورش نمی‌رسد طرف مقابل را از مزیتی محروم کند از تنها راهی که برایش باقی مانده، یعنی پرخاش کلامی استفاده می‌کند، همان چیزی که ممکن است منجر به سلب حیات از دیگری شود.

۲۰ نفر
تعداد قتل

۶ نفر
زن

۱۴ نفر
مرد

بازه سنی مقتولان

۱۷ تا ۶۰

محل وقوع قتل

۵ نفر
خانه

۸ نفر
خیابان

۱ نفر
محل کار

۶ نفر
سایر

دلیل قتل

۴ نزاع و درگیری

۵ ناموسی

۲ خانوادگی

۵ انتقام و اختلاف

۴ سایر

آلت قتاله

۸ چاقو

۵ قمه

۳ اسلحه

۲ خفگی

۷ سایر

آمار قتل
در ۳ ماه سوم سال

مهر

۱۰ نفر

آبان

۷ نفر

آذر

۳ نفر

روی خط
حادثه

پاتک پلیس به مخفیگاه سوداگر

جلائیان! از فروش جنس به مصرف‌کنندگان خرد در محدوده سیدی خودداری می‌کرد اما خانه‌اش به باتوق توزیع‌کنندگان مواد مخدر تبدیل شده بود. موضوعی که از سوی همسایه‌ها به پلیس گزارش داده شد. مأموران دایره مبارزه با مواد مخدر کلانتری ۳۷ سیدی، پس از دریافت این گزارش به رصد دقیق واطمینان از درستی اطلاعات پرداختند. سپس با هماهنگی مقام قضایی در یک عملیات سریع موفق به دستگیری این شخص وکشف سه‌کیلو و ۴۶۰ گرم انواع مواد مخدر سنتی و صنعتی به همراه مقدار زیادی از وسایل سرقتی از خانه این فرد شدند.

بایان کابوس آپاچی سوار در توس

بخشده! منتظر رسیدن تاکسی ایستاده بود و به هیچ عنوان انتظار نداشت که یک موتورسیکلت در برابرش توقف کند. آن هم موتورسیکلتی که راکیش یک قمه بلند در برابرش گرفته بود و با چشمانی خشمگین تلفن همراهش را طلب می‌کرد. همه چیز به اندازه یک چشم بر هم زدن گذشت. از زمانی که موتورسوار ایستاد تا زمانی که پس از زنتش، کسبه و رهگذران دور زن را گرفتند. پلیس با حضور در محل جرم، تحقیقات میدانی‌اش را آغاز کرد و کمتر از دو ساعت بعد یکی از واحدهای گشت انتظامی توانست این فرد زورگیر را در محدوده بولوار نجف در محله نوده دستگیر کند. در بازرسی از این سارق سه دستگاه تلفن همراه و یک قبضه قمه کشف شد. همچنین مشخص شد که موتورسیکلتش سرقتی بوده است.

صحنه‌سازی یک قتل، محسن بخشنده شهریار